

Foto: Astrid Kant

Factsheet

WULP

eieren leggen	broeden	kuiken vliegvlug na
4-6 dagen	27-29 dagen	32-38 dagen

= minimaal 63 dagen van eileg tot vliegend kuiken!

KALENDER

Februari - maart

Aankomstfase

Astrid Kant

Vanaf half februari tot april keren de wulpen terug naar hun broedgebieden. Ze slapen eerst nog op gezamenlijke slaappleatsen. De mannetjes arriveren doorgaans het eerst. Mannetjes en vrouwtjes blijven niet jaarrond samen, maar doordat ze beiden zeer trouw zijn aan hun broedplaats, kunnen paren jarenlang bij elkaar blijven. Het vrouwtje is groter dan het mannetje en heeft een beduidend langere snavel. Jonge wulpen beginnen vanaf een leeftijd van ongeveer drie jaar met broeden.

Maart - april

Vestigings- en nestfase

Astrid Kant

Tweederde broedt in grasland en eenderde op bouwland. Het mannetje maakt meerdere nestkuiltjes, waarvan het vrouwtje er eentje kiest. Op bouwland broeden ze op kale of schaars begroeide grond, vertrouwend op hun schutkleur. In graslanden hebben ze een voorkeur voor structuurrijke, hogere vegetatie. Om de precieze nestlocatie goed verborgen te houden, landen en stijgen ze op ver van het nest en lopen ze onopvallend door de vegetatie.

Ze zijn territoriaal en broeden meestal op ruime afstand van soortgenoten. Ze kunnen ver van het territorium voedsel zoeken. In goede broedgebieden kunnen dichtheden tot 18 paar per km² worden gehaald.

VERVOLG KALENDER

April - juni

Broedfase

De wulp legt meestal 4 eieren. Vroege broeders leggen al eind maart, maar gemiddeld beginnen ze half april. Beide ouders wisselen elkaar af met broeden. Ze zijn zeer gevoelig voor verstoring en reageren al op een afstand van honderden meters op mogelijk gevaar.

De kans op nestsucces is het grootst als er in de broedfase niet wordt gemaaid of beweid en er geen grondbewerkingen plaatsvinden. Daarnaast zijn wulpen kwetsbaar voor predatie. Ieder nestbezoek door mensen (boeren, weidevogelbeschermers) vergroot de predatiekans.

Mei - juli

Kuikenfase

De kuikens verlaten het nest binnen twee dagen en zoeken dan zelf hun voedsel: insecten en andere kleine bodemdieren. Bij kou en regen warmen ze zich onder hun ouders tot ze anderhalve week oud zijn. De ouders blijven altijd in de buurt van de kuikens en alarmeren bij gevaar, maar verdedigen hen niet actief. Sloten en greppels bieden de kuikens dekkingmogelijkheid bij de aanwezigheid van roofdieren of verstoring. Vanaf een dag of tien neemt het mannetje het grootste deel van de zorg voor de jongen op zich.

De beste omgeving voor wulpen met opgroeiende kuikens is vochtig, kruidenrijk grasland met een open, gevarieerde structuur. Hier vinden de gezinnen zowel dekking als voldoende voedsel. Wulpen die op akkers broeden verplaatsen zich vaak met hun kuikens naar graslanden, tot wel een kilometer afstand. Gedwongen verplaatsingen en verlies aan dekking door maaien maakt gezinnen extra kwetsbaar voor predatoren.

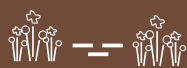
Juni - februari

Na het broedseizoen

Na het broedseizoen verlaten wulpen de broedgebieden. Vogels waarvan het nest is mislukt trekken als eerste weg. Vrouwtjes die succesvol hebben gebroed verlaten het broedgebied al voordat de jongen zelfstandig zijn. Later volgen de mannetjes en de groot geworden jongen. De meeste Nederlandse broedvogels overwinteren aan de kusten van Groot-Brittannië, Frankrijk en Noord-Spanje. De grote aantallen wulpen die in Nederland overwinteren zijn vrijwel allemaal broedvogels uit het buitenland.

Inrichting

Zorg voor gevarieerd kruiden- en structuurrijk grasland met een hoog waterpeil.

Behoud greppels en sloten of leg deze aan. Vlak slootkanten af tot een brede, natte zone.

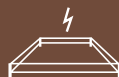

Pas geen voorjaarsbemesting toe. Pas op met bemesten, rollen en slepen (grasland) of grondbewerkingen (bouwland), zowel in de broed- als in de kuikenfase.

Laat stroken onbemest, bij voorkeur langs sloten.

Maai pas na 15 juni, liefst wanneer alle kuikens kunnen vliegen.

Bij grote predatiedruk door vossen: plaats schrikdraad op 10 x 10 meter rondom het nest of om het hele perceel. Zoek hier voor samenwerking met ervaren weidevogelvrijwilligers.

Beheer

Als uitstel maaien niet kan: ontzie tijdens de broedtijd de nesten en laat minimaal 200 m² ongemaaid gras eromheen staan.

Respecteer de rust van de vogels. Ga zo min mogelijk het veld in.

Controleer nesten van grote afstand met een verrekijker of telescoop.

Bij maaien in kuikentijd: plaats 24 uur van tevoren vlaggen in het perceel, gebruik een wildredder, pas de snelheid aan en maai van binnen naar buiten zodat kuikens kunnen ontsnappen.

Creëer continuïteit in beheer, want wulpen zijn zeer plaatstrouw.

Bij beweiding: kies eerst percelen zonder nesten. Kan dat niet, zet dan in de broedtijd schrikdraad op 10 x 10 meter om het nest. Beweid in de kuikentijd bij voorkeur extensief (1-1,5GVE/ha) met rustig vee.